

Manus till *Lubba Runt* nr
4-1995 är den 20-de november

Lubba Runt
nr 3, 1995

Höstterminen är i full gång med alla aktiviteter. Det varma och sköna vädret har slagit alla rekord.

Lördagen den 21 oktober hade vi vår jättetrevliga höstfest.

Förberedelserna till Julmarknaden pågår för fullt.

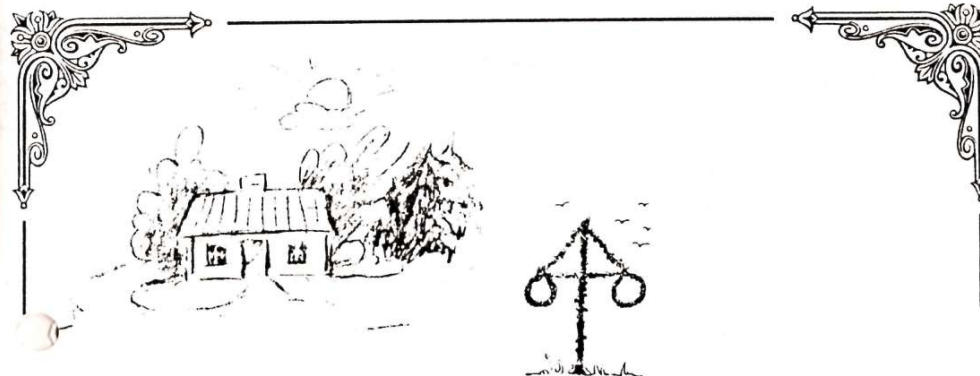
Ha en trevlig danstermin.

LubbaRunts oktobergång
Torsten Birgitta Siw Erling Birgitta

Lite Kom Ihåg

Kvartals- och Funktionärsmöte	sön 19 nov kl 18
Julmarknadsarbeten	ons 1 nov kl 19
Pepparkaksbak	sön 12 nov kl 10
JULMARKNAD	sön 26 nov kl 10-17 Öppet kl 13-16
Uppesittarkväll Lokal Bryggan	fre 8 dec kl 19
Dansundervisning på Bryggan i Blackeberg	tor 30 nov kl 18-19.30
Avslutning höstterminen:	
Folkdans	mån 4 dec
Gammeldans nybörjare	tis 5 dec
Gammel- o. Gillesdans	ons 29 nov

I år kunde Per Olov och jag till vår glädje deltaga i midsommarfirandet vid Spånga Kyrka. Vackert väder, många barn och vuxna som dansade kring midsommarstången....Ja, då känner man att det verkligen är midsommar!.

På kvällen samlades vi hos Gerd och Ove i deras vackra trädgård. Som alltid när vi i Spånga Folkdansgille träffas blev det en glad och trevlig stämning.

För mig personligen blev det en särskilt minnesrik midsommar, ty jag blev uppvaktad med en underbart vacker blombukett på min 70-årsdag, som i år inföll på midsommardagen.

Tack, Tack, Tack!
Britt Marie

En ny presentidé!

**GE EN DANSKURS
I JULKLAPP OCH
FÖDELSEDAGS-
PRESENT.**

**Tala med Ove 760 55 98 eller
Mariann 36 99 19!**

**"Det mångkulturella gör det nationella
exotiskt",**

och

**"Fritidsfröken Gunnel dansade
gammalt till tonerna av Benny
Anderssons Födelsedagsvals till Mona"**

var några av kommentarerna i våra stora morgontidningar efter vår dansuppvisning på Tensta marknad den 16 september. Vi utgjorde alltså ett exotiskt inslag på Tensta marknad och det märkte vi också då vi efter dansuppvisningen gick runt på marknadsområdet. Folk kom fram och kände på kjoltyget och tyckte att vi hade fina dräkter.

Det mesta på marknaden var annars välbekant från semestrar utomlands - de internationella inslagen i marknadsvimlet från basarer och Medelhavsljumma barer och matos från chorizokorv, piroger, fårost, arabiskt kaffe och indiskt chai-te i en salig blandning.

Dansen gick bra men det gällde att se upp så att man inte snubblade över en upphøjning mitt på scenen, som var uppbyggd mitt över en staty.

Birgitta & Torsten

Höstfest på Bryggan

den 21 oktober

Så blev det återigen dags för en efterlängtat höstfest. Vi var ett 50-tal fest-och danssugna som mötte upp. Här fanns medlemmar från alla dansdagarna och tisdagsgruppen uttryckte sin uppskattning över att ha blivit inbjuden.

Alla fick vid entrén ett nummer som hade flera funktioner - dels hittade man sitt bordssällskap -dels var det en lottsedel som man kunde vinna choklad på.

Det var mycket inbjudande och vackert dukat i varma höstfärger och vi var inte nödbedda att ta för oss av den goda maten. Det severades rostbiff och potatissallad med tillbehör. Vår duktiga festkommitté hade arbetat med matuppläggning under ihärdigt tjutande från tjuvlarmet. Det höll på i 45 minuter innan batteriet tröttnade. Bara det var en bragd. En nyhet för kvällen var att det fanns lotter att köpa och det blev dragning under middagen. Två lyckliga vinnare fick varsin rödvinsflaska. Någon antydde att vinsterna borde gå laget runt!

Dans!

Orkestern "Hasard" intar podiet och Hans, Kenneth och Heine sätter igång att spela och genast är dansgolvet fullt. Dansglädjen är inte att ta miste på. Vi dansar igenom hela repertoaren av gammeldanser och får av och till dansa till lite svängigare och modernare toner. Det verkar vara uppskattat.

Man orkar inte hur länge som helst! Välbehövlig vila med kaffe och underbara tårter som bakats av personalen på Bryggan. Jättegott!

Snart nog är spelmännen på plats och det blir full fart på dansen igen - denna gång är det Jägarmarscher mellan danserna.

Det är full fart fram till klockan tolv då det spelas för sista dansen och det blir stående ovationer till orkestern men framför allt till vår duktiga festkommitté - **Ebba, Göran, Kajsa och Kurt!** Så trevligt arrangerat och vi säger **TUSEN TACK** för en jättetrevlig höstfest.

Gunnel W.

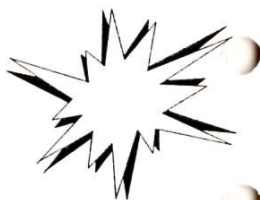
Hjärligt tack för uppvaktningen
på min 70-årsdag.

Inger Svensson

Hjärtligt tack

för uppvaktningen på min 60 årsdag.
Det är alltid roligt att bli ihågkommen
och speciellt av så goda, glada vänner.

Erling

Nu kommer Lucia och strör ut löss på alla sjusovare

Storbak, ölbrygd, slakt, tvätt och skurning
hörde till juförberedelserna förr i tiden. Och
mitt i brådskan kom Lucia, inte med ljus i
håret och dukad kaffebricka, utan med löss som
hon strödde ut över den som låg och drog sig.
Så det gällde att komma kvickt ur sängen, inte
minst för att det den här dagen vankades upp
till elva frukostar!

I det gamla bondesamhället bestämdes tillvaron
i hög grad av årstidernas och arbetets rytm,
Julen kom vid en lämplig tidpunkt, då förråden
var fyllda, och den blev en välbehövlig vilo-
paus efter en hård arbetsperiod.

Advent, eller "julfastan", "lissjul" eller
"varslat" som det också hette, var en tid av
lugn och samling inför den stundande julhelgen,
Alltför bullrande och störande utarbeten var
förbjudna under adventstiden, annars kunde
björnen vakna i idet, sas det bland annat i
Dalarna.

Många av de seder som vi nu förknippar med
advent var helt okända på 1800-talet. Dit hör
adventsstjärnan, som kom från Tyskland och fick
sin egentliga spridning här först på 1940-
talet.

Adventskalendern introducerades av Sveriges
Flickors Scoutförbund 1934, och ungefär vid den
tiden kom också adventsstaken i allmänt bruk.

Det var kvinnorna som fick sköta den drygaste
delen av julförberedelserna. Julölet eller
juldrican var ett kapitel för sig. I var-
dagslag drack man för det mesta hembrygd svag-
dricka, men till jul skulle det vara riktiga
varor.

Brygden kunde börja vid olika tider, men vanligt var att kvinnorna fick ta itu med den på Anna-dagen den 9 december. "Anna med kanna" var ett talesätt som syftade på att hennes dag var utmärkt med en dryckeskanna på den gamla runstaven, som var en tidig form av almanacka.

Fläsk till tomten

Slakten var också ett mycket viktigt led i förberedelserna. Från västra Sverige finns uppgifter om att den skulle var avslutad till Lucia eller att den skulle äga rum just under lussenatten.

Men i vissa trakter troddes det vara bäst att lägga slakten så nära julen som möjligt för att fläsket inte skulle bli odrygt.

Allt som eventuellt blev kvar av djuret skulle gömmas undan, till exempel grävas ner under en jordfast sten där tomten tog hand om det. Annars kunde tomten bli arg och flytta från gården, heter det i en småländsk uppteckning.

Det mesta som hörde till julen fick gårdens folk själva tillverka. Ljusstöpningen var förstas kvinnoarbeta. Oftast använde man talg efter julsslakten och bästa ljusen gjordes av fårtalg.

Luciadagen den 13 december var förr en stor festdag särskilt i Västsverige. Den kallades "Lillejulafton" och många ansåg den roligare än själva julafton. Men den ljusprydda Lucia, sådan som hon förekommer idag, är ingen ursprunglig bondesed. Det är en högreståndssed som tidigast funnit i herrgårdar och prästhem, och som först in på 1900-talet spred sig över hela landet.

Själva legenden som Lucia är djupt tragisk. Lucia var en ung flicka om led martyrdöden sedan hon hade använt sin hemgift till att ge mat åt de fattiga.

Detta påstås ha hänt i Syracusa på Sicilien år 304.

Lucia strödde ut löss

Men det finns också sägner med en helt annat inriktning. Genom ett missförstånd har Lucias namn satts samman med Lucifer, alltså djävulen, och därmed trots stå i det ondas tjänst. Lucia är i flera berättelser Adams första hustru.

Henne skapade Gud inte av ett revben utan av jord, och hon är moder till alla de underjordiska.

I folkfantasin kom namnet Lucia också att sammanställas med lus! Folk trodde på många platser att "Lussakäringen" skulle komma och strö ut löss tidigt på morgonen, och därför var det bäst att stiga upp så fort som möjligt.

De västsvenska bönderna och deras tjänstefolk brukade börja äta och dricka särskilt tidigt denna morgon. Först serverades "lussebiten" som bestod av fläsk och kött, ofta också ost och bröd. Detta sköljdes ner med en rejäl ranson öl och brännvin. Sedan sov man ett tag, och så följde "lussefrukosten", som var en rejäl måltid, nästan som julaftonens kvällsmål. Också nu dracks det ordentligt med starkvaror, man skulle suppa lusen av sig, som det hette.

Ofta blev det ännu fler måltider i rask följd. I vissa trakter skulle man ha tre frukostar före dager, och det talas till och med om sju eller elva frukostar!

Som vissa andra tidpunkter på året, framför allt julnatt, nyårsnatt och midsommarnatt, var Lucia en lämplig dag som man ville veta vem som skulle bli ens tillkommande. Den här ramsan kommer från Eda socken i Värmland.

Lucia den blida
ska låta mig veta
vems säng jag ska breda
vems barn jag ska bära
vems käraste jag ska vara
och vems famn jag ska sova uti

Detta hittade jag i Allers nr 50 från den
13 december 1981. Birgitta Weiss

12 Glöm inte

att samla

prylar

till

julmarknaden!

